

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr.88 din 12.03.2025

Dosar nr. 11/2023

Petiție nr. 107/09.01.2023

Petent: .....

Reclamat: Casa Națională de Asigurări de Sănătate - CNAS

Obiect: petentul reclamă o presupusă faptă de discriminare săvârșită de partea reclamată prin refuzul emiterii Cardului European de Asigurări de Sănătate studenților români, care studiază în străinătate, dar nu sunt bursieri ai statului român, deși legea nu prevede o astfel de distincție

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentului

1. ....

Numele și domiciliul reclamatului

2. Casa Națională de Asigurări de Sănătate - CNAS cu sediul în București, Calea Călărașilor, nr. 248, bl. S19, sector 3, cod fiscal nr. 11697800

II. Citarea părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din *O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

4. În sensul celor mai sus arătate mai sus, au fost emise adresele cu nr. 107/16.02.2023 și 1246/16.02.2023 prin care au fost citate părțile. La audierile din data de 06.03.2023 părțile au fost absente.

5. Partea reclamată a formulat un punct de vedere înregistrat sub nr. 1711/02.03.2023, ce a fost comunicat petentului, conform adresei de înaintare nr. 3948/24.05.2023.

6. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

7. Prin petiția înregistrată pe rolul CNCD sub nr.107/09.01.2023, reclamantul arată săvârșirea de către partea reclamată a unei fapte de discriminare împotriva studenților români, care studiază în străinătate, susținând că Legea 95/2006 precizează că printre

obiectivele sistemului de asigurări de sănătate se numără și "...asigurarea protecției asiguraților în mod universal, echitabil și nediscriminatoriu..." și art. 154, alin. 1 din Codul fiscal precizează categoriile de persoane fizice exceptate de la plata asigurărilor sociale de sănătate: a) *copiii până la vârsta de 18 ani, tinerii de la 18 ani până la vârsta de 26 de ani, dacă sunt elevi, inclusiv absolvenții de liceu, până la începerea anului universitar, dar nu mai mult de 3 luni de la terminarea studiilor, ucenici sau studenți, absolvenții facultăților de medicină, stomatologie, farmacie, dar nu mai mult de 6 luni de la absolvirea facultății, studenții-doctoranzi, precum și persoanele care urmează modulul instruirii individuale, pe baza cererii lor, pentru a deveni soldați sau gradați profesioniști.*

Aceeași prevedere este indicată și pe site-ul CNAS (<http://cas.cnas.ro/hih/page/categorii-de-asigurati.html>):

8. Astfel, conform legii, studenții români cu vârsta cuprinsă între 18-26 ani sunt considerați persoane fizice exceptate de la plata contribuției de asigurări de sănătate, astfel încât beneficiază de aceleași drepturi ca și persoanele obligate la plata contribuției de asigurări de sănătate, însă fără plata contribuției. Unul dintre aceste drepturi îl constituie obținerea Cardului European de Asigurări de Sănătate.

9. Petentul precizează că pe baza modului, în care CNAS interpretează legea, Cardul European de Asigurări de Sănătate este emis doar următoarelor categorii de studenți români:

- Studenții români, care urmează cursurile unei facultăți din România
- Studenții români bursieri ai Statului Român (exemplu cu burse Erasmus), care studiază în străinătate.

10. Petentul susține, că CNAS refuză emiterea Cardului European de Asigurări de Sănătate studenților români, care studiază în străinătate, dar nu sunt bursieri ai statului român, introducând o discriminare, care nu este prevăzută în lege, legea nefăcând vreo distincție sau calificare cu privire la locul, unde studiază respectivul cetățean român cu vârsta între 18-26 ani.

11. Petentul specifică faptul că un student român în Olanda (țară membră UE), care este bursier al statului român beneficiază de Card European de Asigurări de Sănătate, în timp ce un alt student român, care nu este bursier al statului român, nu beneficiază de acest Card, care asigură un pachet minimal de servicii.

12. În adresa nr. 107/16.02.2023 odată cu citația petentului i s-au ridicat din oficiu excepțiile lipsei calității procesuale active și a necompetenței CNCD, întrucât obiectul plângerii face referire la modalitatea de interpretare și aplicare a unui act normative de către partea reclamată.

Susținerea părții reclamate

13. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 1711/02.03.2023, partea reclamată formulează un punct de vedere referitor la petiție, prin care solicită Colegiului Director al CNCD să admită excepția de vădită necompetență a CNCD în raport de obiectul petiției, iar pe fond să respingă, ca fiind neîntemeiată plângerea.

14. Partea reclamată susține, că petentul nu conturează în concret, un obiect al petiției adresate Colegiului Director și nu face dovada faptului că ar fi fost discriminat de către o casă de asigurări de sănătate, prin neeliberarea cardului european de sănătate, nu descrie situația sa concretă de student român aflat în cadrul UE/SEE/Confederația Elvetiană/Regatul Unit al

Marii Britanii si Irlandei de Nord și nu menționează dacă acesta se află la studii pe cont propriu sau acesta este înmatriculat într-o instituție de învățământ superior autorizată și acreditată, potrivit legislației naționale, instituție, care organizează programe de studii integrate în condițiile art. 116 alin. (4) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

15. Potrivit atribuțiilor CNAS, expres reglementate de art. 280 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății republicată, cu modificările și completările ulterioare, aceasta nu are competența de a elibera unui asigurat cardul european de sănătate, ci casa de asigurări de sănătate, care are în evidență asiguratul este cea care eliberează acestuia cardul, potrivit prevederilor neechivoce ale art. 328 alin. (1) din Legea nr. 95/ 2006, republicată.

16. Partea reclamată invocă excepția de vădită necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, având în vedere, că solicitarea petentului este de competența instanțelor de judecată și nicidecum de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

17. Partea reclamată susține că petentul formulează nemulțumiri referitoare la Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările ulterioare, precum și la interpretarea acesteia, aspecte ce țin de atribuțiile instanțelor de judecată și nu de CNCD.

18. Partea reclamată subliniază că petentul susține că studenții români cu vârsta cuprinsă între 18-26 de ani sunt exceptați de la plata contribuției la asigurările de sănătate, beneficiind de aceleași drepturi ca cei care contribuie, inclusiv de cardul european de asigurări de sănătate.

19. Aceasta susține că petentul interpretează eronat dispozițiile Legii nr. 95/2006 în coroborare cu reglementările europene și internaționale, inclusiv art. 247 alin. (1) din aceeași lege, prevede că drepturile medicale ale asiguraților români pe teritoriul statelor UE sunt reglementate de documentele internaționale aplicabile, persoanele beneficiind de servicii medicale pe teritoriul acestor state, în condițiile prevăzute de respectivele documente internaționale.

20. Partea reclamată precizează, că potrivit Deciziilor Curții Constituționale nr. 1578/2011 și nr. 609/2007, interpretarea normelor legale este atributul exclusiv al legiuitorului și al instanțelor de judecată, CNCD neavând competența să se pronunțe asupra acestora.

21. Pe fond, partea reclamată solicită respingerea petiției ca neîntemeiată, susținând că petentul nu descrie clar situația sa concretă (durata prezenței în alt stat, statutul său de student, forma de învățământ urmată etc.) și susține că Legea nr. 95/2006 prevede că doar studenții care urmează o formă de învățământ în România beneficiază de asigurare fără plata contribuției, iar cei care studiază în alte state trebuie să se supună legislației aceluia stat.

22. Aceasta subliniază că, potrivit Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, studenții sunt supuși legislației statului în care au reședința, iar dreptul la card european de sănătate este condiționat de respectarea normelor fiecărui stat.

23. Referitor la obiectivul general al programului ERASMUS se menționează faptul că acest obiectiv este de a sprijini, prin învățarea pe tot parcursul vieții, dezvoltarea educațională, personală și profesională a persoanelor, care își desfășoară activitatea în domeniul educației, formării, tineretului și sportului, atât în Europa, cât și în afara ei,

contribuind astfel la o creștere economică durabilă, la crearea de locuri de muncă de calitate, la coeziunea socială, la stimularea inovării și la consolidarea identității europene și a cetățeniei active.

24. În cadrul învățământului superior, programul ERASMUS acordă prioritate acțiunilor esențiale pentru realizarea obiectivelor spațiului european al educației. Scopul este de a sprijini sectorul învățământului superior să devină și mai interconectat, mai inovator, mai favorabil incluziunii și mai digital. În acest scop, programul încurajează o cooperare mult mai profundă și interdisciplinară, atât între instituțiile de învățământ superior, cât și între acestea și ecosistemele de inovare din jurul lor, precum și consolidarea legăturilor dintre educație, cercetare și inovare. Accentul se va pune în special pe consolidarea incluziunii, a mobilității, a digitalizării, a învățării pe tot parcursul vieții, a asigurării calității și a recunoașterii automate. Obiectivul subiacent este de a accelera transformarea învățământului superior în întreaga Europă, pentru a forma generațiile viitoare în vederea creării în comun de cunoștințe pentru o societate rezilientă, favorabilă incluziunii și durabilă.

25. Programul ERASMUS reprezintă astfel un instrument esențial pentru crearea unui spațiu european al educației și pentru sprijinirea implementării cooperării strategice europene în domeniul educației și formării, cu agendele sale sectoriale aferente. De asemenea, programul este esențial pentru promovarea cooperării în domeniul politicii de tineret din cadrul Strategiei UE pentru tineret 2019-2027, precum și pentru dezvoltarea dimensiunii europene în sport.

26. Se menționează faptul că, studenții români, înmatriculați, potrivit legii într-o instituție de învățământ superior acreditată din România, (instituție participantă la programul ERASMUS, care deține Carta universitară Erasmus), studenți care urmează studii într-un alt stat membru al UE/SEE/Confederația Elvețiană/Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord sau într-un alt stat non-UE, în cadrul programelor ce au drept scop schimburile de studenți (programul Erasmus), beneficiază de asigurare în sistemul de asigurări sociale de sănătate din România, fără plata contribuției, iar casele de asigurări de sănătate pot elibera, după caz, în condițiile legii, cardul european de asigurări sociale de sănătate sau formularul SI.

27. Partea reclamată precizează că programul Erasmus nu influențează regulile de asigurare socială ale fiecărui stat membru UE.

28. Reclamata conchide că nu se pot reține fapte, care să poată fi analizate din punct de vedere al unei fapte de discriminare, fapte care să se întemeieze pe criteriile prevăzute expres și limitativ de OG nr. 137/2000, republicată, sau pe alte criterii având aceeași natură, aceste criterii fiind elementul care diferențiază faptele de discriminare de faptele care intră sub incidența altor acte normative.

IV. Cadrul legal aplicabil

O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

Art. 2 alin. 1

„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială,

convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Ordinul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării 27 din 7 februarie 2024 privind Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în Monitorul Oficial 120 din 12 februarie 2024

Articolul 5

(1) Petentul este persoana fizică sau juridică, după caz, care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea faptei de discriminare împotriva sa.

(2) Persoana juridică este subiect al reglementării ca posibilă victimă a discriminării, urmând a se aprecia de la caz la caz această calitate, în funcție de situația de fapt incidentă, dacă diferența de tratament sesizată constituie discriminare în acord cu prevederile art. 3 coroborat cu art. 19 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 6

Reclamatul este persoana împotriva căreia s-a formulat sesizarea cu privire la săvârșirea unei fapte de discriminare.

Articolul 7

*(1) Persoana interesată este **fie persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea unei fapte de discriminare împotriva sa, fie una dintre persoanele prevăzute la art. 8 alin. (1), (2) și (4).***

(2) Persoana juridică poate fi protejată împotriva discriminării dacă este tratată inegal, pe baza încadrării membrilor săi în unul dintre criteriile prevăzute de lege.

(3) Persoanele care nu au exercițiul drepturilor pot fi parte în cauză dacă sunt reprezentate, asistate sau autorizate, potrivit legii.

Articolul 8

(1) Organizațiile neguvernamentale care au ca scop protecția drepturilor omului sau care au un interes legitim în combaterea discriminării au calitate procesuală activă în cazul în care discriminarea se manifestă în domeniul lor de activitate și prejudiciază o comunitate sau membrii unui grup de persoane.

(2) Organizațiile neguvernamentale pot reprezenta și persoane fizice.

(3) Pentru dovedirea calității procesuale active și a interesului acestora în fața Consiliului, organizațiile neguvernamentale prevăzute la alin. (1) au obligația să depună o copie a actului de înființare a acestora, de fiecare dată când formulează o petiție.

(4) Instituțiile publice care au atribuții în domeniul promovării și protecției drepturilor omului prin lege au calitate procesuală activă.

V. Motive de fapt si de drept

29. În analiza faptelor prezentate, Colegiul director al CNCD reține că petentul reclamă o presupusă faptă de discriminare săvârșită de partea reclamată prin refuzul emiterii cardului european de asigurări de sănătate studenților români, care studiază în străinătate, dar nu sunt bursieri ai statului român, deși legea nu prevede o astfel de distincție și că în cadrul citației petentului i s-a ridicat excepția lipsei calității procesuale active.

30. Din analiza actului normativ O.G. 137/2000R, Colegiul reține că legiuitorul intern a oferit calitate procesuală activă în fața C.N.C.D. doar persoanei asupra căreia s-a produs discriminare sau/și organizațiilor neguvernamentale, care au ca scop declarat protecția drepturilor omului sau care au un interes legitim în combaterea discriminării.

31. Prin urmare, Colegiul constată fără echivoc, că legiuitorul intern a limitat persoanele, care au calitatea procesuală activă în fața C.N.C.D. (prin prisma unui interes legitim) la persoana asupra căreia s-a manifestat discriminare și/sau organizațiile neguvernamentale, care au ca scop protecția drepturilor omului sau care au un interes legitim în combaterea discriminării, ceilalți subiecți activi ai discriminării, având calitatea procesuală activă doar în fața instanței de judecată, care poate constata fapta de discriminare și restabilirea situației anterioare discriminării.

32. Astfel, prin raportare la prevederile legale mai sus menționate, o persoană poate fi calificată ca având calitate procesuală activă în fața C.N.C.D. numai dacă îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- a) Existența unui interes legitim în combaterea discriminării;
- b) Existența calității de reprezentant al unei persoane, grup de persoane sau comunitate împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare.

33. Având în vedere cele analizate mai sus, Colegiul director constată că **petentul nu a demonstrat că are calitate ori interes**, deși prin intermediul adresei nr. 107/16.02.2023 acesteia i-a fost solicitat să-și precizeze **calitatea procesuală activă**.

34. Colegiul director urmează să admită excepția lipsei calității procesuale active, admitere ce face inutilă antamarea fondului cauzei.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin 2, din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, cu unanimitatea de voturi a membrilor prezenți la ședință.

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE

1. Admite excepția lipsei calității procesuale active invocată din oficiu, conform dispozițiilor art.5 și art. 7 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor raportat la dispozițiile O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată cu completările și modificările ulterioare;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN– Membru

Redactată și motivată: A.P.
Data redactării: 13.03.2025

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ,** constituie de drept titlu executoriu.

